

Medborgarförslag till Vilhelmina Kommunfullmäktige

Datum: 2024-05-28

VILHELMINA KOMMUN		
KOMMUNSTYRELSEN		
2025 -05- 28		
Ans.		

Ämne: Framtidssäkring och utveckling av Restaurang- och livsmedelsprogrammet vid Malgomajskolan – En strategisk satsning på lokal kompetens och regional attraktionskraft.

Förslagsställare:

Lars Appelvik

Bakgrund:

Beskedet att Södra Lapplands Gymnasieförbund (SLG) pausat intaget till det anrika Restaurang- och livsmedelsprogrammet på Malgomajskolan och utreder en eventuell nedläggning, har med rätta väckt stor oro och ett betydande engagemang i Vilhelmina. Orsakerna, såsom minskat lokalt elevunderlag och de ekonomiska utmaningar gymnasieförbundet står inför, är förståeliga realiteter. En nedläggning skulle dock inte bara drabba ungas utbildningsmöjligheter, utan även allvarigt försvaga kompetensförsörjningen till vår viktiga och växande besöksnäring. Dessutom minskar det kommunens attraktivitet för unga och medför betydande kostnader när elever tvingas söka sig till andra orter.

Det är viktigt att minnas att Vilhelmina har en stolt historia av framstående yrkesutbildningar som framgångsrikt lockat elever nationellt. Erfarenheterna från exempelvis det tidigare Hotell- och restaurangprogrammet på Malgomajskolan visar tydligt att potentialen att attrahera sökande från ett brett upptagningsområde finns kvar och bör tas tillvara. Detta medborgarförslag syftar därför till att presentera en proaktiv, konkret och lösningsorienterad strategi. Målet är inte enbart att rädda programmet från nedläggning, utan att genuint vitalisera och utveckla det till en unik, modern och eftertraktad utbildning. Genom en distinkt profil och hög kvalitet kan programmet återigen bli en magnet för elever, nationellt och internationellt, och därmed säkra sin långsiktiga framtid och aktivt bidra till hela Vilhelminas positiva utveckling.

Förslag till Beslut för Kommunfullmäktige:

Jag föreslår att Vilhelmina Kommunfullmäktige beslutar:

1. **Att aktivt verka för och stödja en utveckling och nystart av Restaurang- och livsmedelsprogrammet vid Malgomajskolan med en unik och konkurrenskraftig profil, istället för en nedläggning.**
2. **Att ge Kommunstyrelsen i uppdrag att, i dialog med Södra Lapplands Gymnasieförbund, skyndsamt – och med beaktande av den av SLG initierade utredningens tidsplan – utreda och presentera en genomförbar plan för programmets utveckling och finansiering. Detta medborgarförslags strategiska utvecklingsområden (se nedan) ska utgöra en central grund för denna plan och dess genomförande.**
3. **Att inom ramen för kommunens ansvarsområden och möjligheter, stödja framtagandet av ett attraktivt helhetserbjudande för studerande i Vilhelmina, innefattande utbildning, boende, fritid och kultur.**

Motivering och Strategiska Utvecklingsområden:

För att uppnå en långsiktigt hållbar och attraktiv utbildning föreslås följande strategiska utvecklingsområden som bör ligga till grund för den utredning och plan som Kommunstyrelsen och SLG tar fram:

1. **Skapa en Distinkt och Attraktiv Nisch – "Vildmarks- och Fjällgastronomi med Fokus på Hållbarhet och Entreprenörskap":**
 - **Profilerings:** Utveckla en unik inriktning som bygger på Vilhelminas geografiska läge och naturtillgångar. Fokus på lokala råvaror (vilt, fisk, bär, örter), traditionella och moderna tillagningsmetoder anpassade för regionen.
 - **Hållbarhet:** Integrera ett genomgående hållbarhetsperspektiv ("zero waste"-filosofi, minskat matsvinn, kunskap om ekosystemtjänster och ansvarsfullt nyttjande av naturresurser).
 - **Matentreprenörskap:** Inkludera moduler där eleverna får utveckla egna matprodukter, lära sig om småskalig livsmedelsförädling, marknadsföring och att starta eget företag. Detta kan stimulera innovation och nyföretagande i regionen.

2. **Restaurang Malgomaj – En Dynamisk Lärplattform och "Food Hub":**
 - **Utveckla Restaurang Malgomaj i Folkets Hus** till mer än en undervisningsrestaurang. Den kan bli en levande "Food Hub" och mötesplats som arrangerar temakvällar med den nya profilen, erbjuder specialiserade kortkurser och workshops för allmänhet och turister, samt säljer elevproducerade och lokala produkter.
 - **Ekonomisk Potential:** Utredda hur verksamheten vid Restaurang Malgomaj kan optimeras för att utforska potentialen att generera intäkter som bidrar till att täcka drifts- och hyreskostnader, och därmed minska programmets nettokostnad. Detta kan inkludera att se över hyresavtal och möjligheter till samnyttjande av lokaler.
3. **Nationell och Internationell Rekrytering – Bredda Elevunderlaget:**
 - **Målinriktad Marknadsföring:** Utveckla en modern och engagerande marknadsföringsstrategi ("storytelling", digital närvaro, sociala medier) som lyfter fram den unika profilen och helhetsupplevelsen av att studera i Vilhelmina. Involvera nuvarande och tidigare elever som ambassadörer.
 - **Internationella Samarbeten:** Aktivt söka partnerskap med skolor och organisationer i andra länder (t.ex. svenskspråkiga Finland, Nederländerna, Tyskland) för elev- och lärarutbyten, och för att attrahera internationella elever.
4. **Helhetserbudandet Vilhelmina – Stärka Attraktiviteten:**
 - **Samverkan för ett Levande Studieliv:** Kommunen, skolan och lokala föreningar bör samverka för att säkerställa ett attraktivt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och sociala mötesplatser för studerande. Ett rikt kultur- och fritidsliv har historiskt visat sig vara avgörande för att locka elever.
 - **Boende:** Säkerställa tillgång till bra och prisvärda elevboenden.
5. **Samverkan och Finansiering:**
 - **Tät dialog mellan Kommun, SLG och Näringsliv:** Skapa en starkare och mer formaliserad samverkan med den lokala och regionala besöksnäringen för att säkerställa utbildningens relevans, APL-platser av hög kvalitet och framtida jobbmöjligheter.
 - **Utforska Extern Projektfinansiering:** Aktivt söka medel från EU:s landsbygdsprogram, regionala utvecklingsfonder, stiftelser och andra källor för att finansiera specifika utvecklingsprojekt inom ramen för den nya profilen (t.ex. investeringar i utrustning för hållbar matlagning, entreprenörskapsprojekt).

Avslutning:

Att investera i Restaurang- och livsmedelsprogrammet vid Malgomajskolan med en förnyad och unik profil är en investering i Vilhelminas framtid. Det handlar om att erbjuda våra unga meningsfulla utbildningsvägar, säkra kompetensförsörjningen till en viktig lokal näring, och stärka kommunens attraktivitet och livskraft. Vi har kompetensen, resurserna i form av vår unika natur och matkultur, och nu även ett starkt lokalt engagemang som tydligt framgår.

Detta medborgarförslag presenterar en genomtänkt och konkret väg framåt, med strategiska utvecklingsområden som är redo att omsättas i handling. För att ytterligare visualisera potentialen och hur en modern och attraktiv presentation av programmet skulle kunna se ut, har en enkel hemsidaprototyp tagits fram. Den är avsedd som ett inspirationsunderlag och gör inte anspråk på att vara en färdigutvecklad eller professionellt designad webbplats, men ger en bild av helheten: <https://malgomaj-gastronomi.my.canva.site/>. Ansvaret vilar nu på Vilhelmina Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen att, i samverkan med Södra Lapplands Gymnasieförbund, ta tillvara denna möjlighet och det engagemang som finns.

Jag uppmanar därför Vilhelmina Kommunfullmäktige att bifalla detta medborgarförslag och ge Kommunstyrelsen i uppdrag att utan dröjsmål initiera det arbete som krävs för att omvandla denna utmaning till en framgångssaga för Vilhelmina. Det lokala engagemanget och de presenterade idéerna utgör en solid grund för detta viktiga arbete.

Med vänliga hälsningar,

Lars Appelvik